

Gradovi i opštine iz Srbije i Švedske formirale partnerstva

Klasteri - za bolji život građana na lokalnu

- Brojni su pokazatelji da se pravim pristupom razvoju energetike i energetske efikasnosti obezbeđuju ogromne uštede lokalnih samouprava i njenih građana, da se kvalitet rada i života ljudi unapređuje, a sprovođenje mera i aktivnosti iz ove oblasti dovodi do napretka lokalne privrede i možda najznačajnije u ovom trenutku, otvaranja novih radnih mesta. I pored činjenice da imamo izraženu volju za unapređenjem u ovoj oblasti, svesni smo da bismo postigli još kvalitetnije rezultate rada kada bi naše aktivnosti bile sistemski bolje definisane i koordinisane. Prvi korak ka tome je usvajanje Akcionog plana održivog razvoja energetike kojim ćemo definisati ciljeve i aktivnosti u ovoj oblasti - kaže za Danas gradonačelnik Niša Zoran Perišić, povodom saradnje sa švedskim gradom Vekšom.

Opštine iz Švedske i Srbije već šest meseci uspešno saraduju u oblasti životne sredine kroz tematska partnerstva ili klastere, formirane u okviru programa "Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija", koji finansira Kraljevina Švedske, a sprovodi Stalna konferencija gradova i opština (SKGO). Još u inicijalnoj fazi ovog programa, stručnjaci SKGO i Švedske asocijacije lokalnih vlasti i regiona (SALAR) odabrali su tri tematska klastera - zaštitu vazduha i zaštitu od buke, međuopštinsku saradnju i upravljanje otpadom i energetska efikasnost i upravljanje energijom na lokalnom nivou. Dobar primer saradnje klastera je grad Niš, gde se očekuje razrada modaliteta saradnje bazirane na iskustvima švedskih opština u oblasti energetike i energetske efikasnosti.

Za uspešnu realizaciju ove saradnje, Niš je preuzeo obavezu koordinacije aktivnosti i imenovao koordinatora rada klastera. Definirano je da cilj klastera bude usvajanje planskih dokumenata od strane srpskih gradova i opština kojim su definisani dugoročni i kratkoročni ciljevi u oblasti energetike, a sve na osnovu iskustva i znanja grada Vekša, koji nosi titulu "Najzelenijeg grada u Evropi". Očekuje se da nakon realizacije ovog programa Niš dobije dokument od strateške vrednosti - Energetsku mapu puta grada Niša. Gradonačelnik Perišić ističe da je Niš u poslednjem periodu posebnu pažnju posvetio pitanjima zaštite životne sredine, a kao primer navodi početak realizacije nekoliko značajnih projekata - sanacije postojeće deponije, zatim projekat "Reciklažno dvorište" za sortiranje reciklabilnih materijala, kao i Ugovor o implementaciji regionalnog plana upravljanja otpadom niškog regiona. Niš takođe predvodi i koordinira aktivnosti Srpskog kluba Povelje gradonačelnika, ali i učestvuje u nekoliko međunarodnih programa i projekata.

"Imamo potrebu da utvrdimo dugoročnu viziju u energetske razvoju grada koja će ubuduće biti osnov za definisanje našeg ponašanja, prioriteta, a zatim i konkretnih aktivnosti.

Očekujemo da sve ovo dobijemo usvajanjem Energetske mape puta grada Niša. Naravno, imamo sreću da za ovakav pristup možemo koristiti iskustva švedskog grada Vekša, koji je od 1993. do danas smanjio ugljen-dioksid za 41 odsto kroz mere energetske efikasnosti, a istovremeno zabeležio ekonomski rast od 73 odsto, te posato jedan od najatraktivnijih gradova za rad, život i turističku posetu u Švedskoj. Njihov uspeh se zasniva upravo na ovakvom temeljnom pristupu energetske razvoju, kakav ćemo i mi uskoro započeti", ukazuje Perišić.

Ko čini partnerstva

Partnerstvo na u zaštiti vazduha i zaštiti od buke čine švedski grad Malme, Beograd, Novi Beograd i Savski Venac, dok klaster koji se bavi međuopštinskom saradnjom i upravljanjem otpadom čine gradovi Javle, Zrenjanin, Žitište i Sečanj. Lokalnim energetske pitanjima bave se grad Vekšo sa švedske strane i Niš, Kula i Varvarin sa srpske.

Tekst novinarka Jelene Diković objavljen u dnevnom listu „Danas“ 26. oktobra 2013.